

ÎNCHEIERE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Servis”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Servis” împotriva Primăriei municipiului Orhei și Consiliului municipal Orhei, persoană terță Întreprinderea Municipală pentru Achiziții, Comerț și Piețe cu privire la recunoașterea ilegalității și anularea sintagmei din actele administrative normative,

împotriva hotărârii din data de 14 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de control normativ,

constată:

La 06 iunie 2018 Societatea pe Acțiuni „Servis” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului mun. Orhei, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegală și anularea sintagmei „până la 1000 m.p. - 65 lei anual pentru fiecare metru pătrat, până la 3000 m.p. - 55 lei anual pentru fiecare metru pătrat, mai mult de 3 000 m.p.” din pct. f) al anexelor la decizia Consiliului orașenesc Orhei nr.13.1 din 10 decembrie 2015, recunoașterea ca fiind ilegală și anularea sintagmei „până la 1000 m.p. de teren 65 lei anual pentru fiecare metru pătrat, mai mult de 1000 m.p. de teren, din pct. f) al anexelor la deciziile Consiliului Orhei nr.9.3 din 18 decembrie 2012, nr. 12.3 din 19 decembrie 2013, nr.8.2 din 19 decembrie 2014 și nr.13.1 din 10 decembrie 2015.(f.d.1-8, 73-76, 200-201, 202-203, vol. I)

SA „Servis” în susținerea pretenției de contestare a actelor administrative normative a indicat că întreprinderea a fost creată în anul 1995, prin reorganizare, având gen de activitate în special comerțul cu amănuntul în pieți, desfășurând activitatea în piața din or. Orhei.

Societatea reclamantă a menționat că anual Consiliul mun. Orhei aprobă bugetul local, iar prin punctul f) al anexelor la deciziile Consiliului Orhei nr.16.2 din 20 decembrie 2011, nr.9.3 din 18 decembrie 2012, nr. 12.3 din 19 decembrie 2013, nr.8.2 din 19 decembrie 2014 și nr.13.1 din 10 decembrie 2015 s-a aprobat

taxa „până la 1000 m.p. -65 lei anual pentru fiecare metru pătrat, până la 3000 m.p. - 55 lei anual pentru fiecare metru pătrat, mai mult de 3 000 m.p.”, singurul criteriu în baza căruia s-a stabilit plata fiind suprafața terenului unde se desfășoară activitatea.

În opinia reprezentantului societății reclamante stabilirea taxelor locale majorate prin deciziile Consiliului mun. Orhei au fost emise cu încălcarea normelor legale și anume a prevederilor art. 297, alin. (6), lit. b) și alin. (8) din Codul fiscal.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2020, s-a atras în proces persoana terță Întreprinderea Municipală pentru Achiziții, Comerț și Piețe. (f.d.47, vol.II)

Prin hotărârea din data de 14 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de control normativ înaintată de către SA „Servis” împotriva Primăriei și Consiliului mun. Orhei, persoană terță Întreprinderea Municipală pentru Achiziții, Comerț și Piețe.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel ca instanța de fond a menționat că Consiliul orașenesc Orhei, în conformitate cu Titlul VII „taxele locale” al Codului fiscal, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VII nr.94-XV din 01 aprilie 2004, art.14 din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 și în scopul asigurării părții de venituri a bugetului orașului Orhei, la 18 decembrie 2012 a adoptat decizia nr.9.3 „cu privire la aprobarea taxelor locale”, prin care a stabilit începând cu 01 ianuarie 2013 tipurile de taxe locale și cotele conform anexelor nr.1 și nr.2; la 19 decembrie 2013 a adoptat decizia nr.12.3 „cu privire la aprobarea taxelor locale”, prin care a stabilit, începând cu 01 ianuarie 2014 tipurile de taxe locale și cotele conform anexelor nr.1 și nr.2; la data de 19 decembrie 2014 a adoptat decizia nr.8.2 „cu privire la aprobarea taxelor locale”, prin care a stabilit, începând cu 01 ianuarie 2015 tipurile de taxe locale și cotele conform anexelor nr.1 și nr.2; la 10 decembrie 2015 a adoptat decizia nr.13.1 „cu privire la aprobarea taxelor locale”, prin care a stabilit, începând cu 01 ianuarie 2016 tipurile de taxe locale și cotele conform anexelor nr.1 și nr.2.

În baza constatărilor Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 28 ianuarie 2014, art. 288, art. 292, alin.(2) din Codul fiscal, art. 4 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235 din 20 iulie 2006 Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, deoarece Consiliul or. Orhei este în drept să pună în aplicare taxe și impozite locale, cu stabilirea quantumului acestora în condițiile legii.

La caz, Consiliul or. Orhei a respectat condițiile prevăzute de legislația fiscală pentru stabilirea cotelor la taxele locale. Mai mult, la stabilirea cotelor s-a asigurat proporționalitatea între interesele colectivității locale și ale întreprinzătorilor, fiind compatibile cu prevederile art. 29 din Codul administrativ. SA „Servis” nu a prezentat careva probe sau argumente care ar confirma ilegalitatea stabilirii quantumului acestor taxe locale sau care este impactul acestora asupra întreprinderii, iar simplul dezacord cu aceste decizii, instanța de judecată l-a apreciat critic, purtând un caracter pur formal, care nu poate fi luat în considerație.

Împotriva hotărârii instanței de fond SA „Servis” a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului SA „Servis” a indicat că instanța de fond nu a examinat multilateral și obiectiv circumstanțele esențiale pentru examinarea cauzei în fond, a încălcat și aplicat incorect normele de drept material și procesual.

Societatea recurentă a indicat că instanța de fond nu a solicitat materialele administrative întocmite la adoptarea actelor administrative normative contestate. De asemenea, SA „Servis” a susținut că modificarea mărimii taxei de piață este stabilită numai în funcție de modificarea suprafeței pieței, astfel autoritatea pârâtă era obligată să prezinte toate documentele premergătoare pentru actele contestate, justificând legalitatea acceptării dimensiunii suprafeței pieței ca criteriu pentru modificarea dimensiunii taxei de piață.

La 23 februarie 2021 Primăria și Consiliul mun. Orhei a depus referință la recursul înaintat de către SA „Servis”, prin care a solicitat declararea acestuia inadmisibil, deoarece în esență acesta este o critică adusă hotărârii instanței de fond, purtând un caracter formal.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Hotărârea instanței de apel a fost pronunțată la 14 decembrie 2020.

La 05 ianuarie 2021, în termen, SA „Servis” a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond. (f.d. 97, vol.II)

Hotărârea motivată a Curții de Apel Chișinău ca instanță de fond a fost notificată societății recurente, prin intermediul poștei electronice, la 12 ianuarie 2021. (f.d. 102, vol. II)

SA „Servis”, în termen, la 09 februarie 2021 a depus la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din data de 14 decembrie 2020. (f.d. 109-116, vol.II)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către SA „Servis” este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Societate pe Acțiuni „Servis”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh